



100

LATVIJAS NACIONĀLAIS
SIMFONISKAIS ORĢESTRIS

ELĪNA GARANČA, KARELS MARKS ŠIŠONS UN LNSO

ELĪNA GARANČA, KAREL MARK CHICHON,
AND THE LNSO

Svētdien, 2026. gada 25. oktobrī, plkst. 19.00 Rīgas Kongresu namā
Sunday, 25 October 2026, at 7 PM at Riga Congress Hall

ELĪNA GARANČA – mecosoprāns | mezzo-soprano

LIENE KINČA – soprāns | soprano

VALSTS AKADĒMISKAIS KORIS "LATVIJA" (mākslinieciskais vadītājs Māris Sirmaiš)

STATE CHOIR LATVIJA (Artistic Director Māris Sirmaiš)

Diriģents | Conductor **KARELS MARKS ŠIŠONS** | **KAREL MARK CHICHON**

Koncerts tiešraidē Latvijas Radio 3 "Klasika"
The concert is broadcast live by the Latvian Radio 3 *Klasika*

Patrons:

|||
**SIGNET
BANK**

Koncerta dienā iepazīsties
ar programmu šeit:
The programme for tonight's
concert is available here:



I DAĻA | PART I

RIHARDS VĀGNERS (*Richard Wagner*, 1813–1883)

“Vēzendonkas dziesmas” (1857–1858)

Wesendonck Lieder (1857–1858)

Matildes Vēzendonkas dzeja | Poems by Mathilde Wesendonck

- I. “Eņģelis” | *Der Engel*
- II. “Paliec klusu” | *Stehe still!*
- III. “Oranžērijā” | *In Treibhaus*
- IV. “Sāpes” | *Schmerzen*
- V. “Sapņi” | *Träume*

20’

II DAĻA | PART II

GUSTAVS MĀLERS (*Gustav Mahler*, 1860–1911)

Otrā simfonija “Augšāmcelšanās” (1888–1894)

Symphony no. 2 in C minor, *Resurrection* (1888–1894)

- I. *Allegro maestoso*
- II. *Andante moderato*
- III. Klusā, plūstošā kustībā | *In ruhig fließender Bewegung*
- IV. Pirmgaisma | *Urlicht*
- V. Skerco tempā | *Im Tempo des Scherzos*

90’

VÄGNERS

Aktrisi Minnu Plāneri Vāgners apprec 1836. gadā, un dažādas intensitātes attiecībās abi nodzīvo kopā apmēram 30 gadu. Šī ir visai vētraina un nestabila savienība – laulātie ceļo kopā, dala ideju un vekseļu nastu, pašķiras un atkal atgriežas viens pie otra. 1857. gadā Minna un Rihards Vāgneri apmetas uz dzīvi Cīrihes pievārtē laipni piestādītā namiņā, kas pieder bagātam zīda tirgotājam un mākslu mecenātam Oto fon Vēzendonkam. Nav ilgi jāgaida, līdz Vāgneram uzrodas attiecības ar labvēļa dzīvesbiedri Matildi Vēzendonku (1828-1902) – viņas stabilā laulība un pieci bērni nav šķērslis mīlestības stāstam, kuru ierāmē Matildes ceturtnā bērna piedzimšana un trešā bērna aiziešana mūžībā. Šajā laikā top mīlas kvintesence – opera “Tristans un Izolde”, un vienlaikus Vāgners komponē piecas dziesmas ar mīlotās dzeju jeb t. s. “Vēzendonkas dziesmas”. Abu opusu līdzība izpaužas ne tikai noskaņās, bet arī dažos pārceļojošos motīvos.

Pēc “Vēzendonkas dziesmu” uzrakstīšanas Rihards Vāgners viņam piemītošajā pieticīgumā Matildei raksta: “Šīs dziesmas ir labākais, ko esmu komponējis, un taču maz ko no manis radītā jūs tā vienkārši atliksiet malā.” Neievērojot komponista lecīgumu, varam piekrist – minētais cikls ir savdabīgs mīlas universs, un daudz vērtīga tas iespēs pastāstīt par tā autoriem ikvienam, kas atradis laiku izlasīt vārsmas un noklausīties dziesmas. Mīlasstāsta beigas ir triviālas – Minna atrod Matildes vēstuli, un Vāgneru ģimene pārceļas uz citu dzīvesvietu,

tomēr ar to nebeidzas laulāto attiecību sairšana, un Vāgnera sāņgaitas turpinās.

Šis cikls zināmā mērā tapa kā skice operai “Tristans un Izolde” – skaidra motīvu līdzība saklausāma starp dziesmu “Oranžērijā” un operas trešā cēliena ievadu, kā arī starp dziesmu “Sapņi” un otrā cēliena mīlas duetu. Matilde Vēzendonka nav gluži persona, kurai būtu bijis liels iespaids uz vācu literatūru, taču ražīgi strādāt viņa varēja – sacerēja savu pusduci lugu, kā arī pieklājīgu skaitu dzejoļu un pastāstu, tā ka pietika vairākiem krājumiem. Gandrīz katrs sevi cienošs mūzikas vēstures avots pauž, ka nav jau nemaz īsti labi zināms, cik tālu sniedzās Vāgnera un Matildes attiecības, taču zināms gan ir, ka Minna, aizbraucot no Cīrihes, rakstīja Matildei zīmīti, kurā bez aplinkiem vainoja cienijamo dzejnieci laulības izjaukšanā, savukārt pats Vāgners uz 12 (!) gadiem nolika malā darbu pie “Nibelunga gredzena”, lai tā vietā komponētu operu “Tristans un Izolde”.

Orests SILABRIEDIS

MÄLERS

Muzikoloģe Inga Žilinska kādā koncertprogrammā par Mälera daiļradi rakstījusi: “Dziesmas kā komponista dienasgrāmata, simfonijas – kā apjomīgas, episkas teikas un oratora runas, kas veltītas visai cilvēcei.” Mälers patiesi atradies mainīgās Eiropas epicentrā, un viņa mūzika neizbēgami saistīta ar šo pārmaiņu procesiem. Viņš ir muzikālā romantisma pēdējais mohikānis un tajā pašā laikā – 20. gadsimta muzikālās domas priekšvēstnesis.

Runājot par Mälera pārstāvētāko daiļrades žanru un pārfrāzējot meistara teikto: “Katra simfonija ir iespēja uzbūvēt jaunu pasauli”. Turpinot šo domu, varam pieņemt, ka viņa deviņu pabeigto simfoniju cikls ir plašs, muzikāls Visums, kurā netrūkst ne garīgo ideālu meklējumu, ne humānisma ideju, jūsmas, aizrautības, liriskas, naivuma un idilliskuma, ne cilvēcisku ciešanu, rūgtas ironijas un groteskas; tas piepildīts pretstatu sadursmju un svarīgu, pārpasaulīgu atklāsmju un nemitīgas garīgās evolūcijas.

Pie Otrās simfonijas Mälers strādāja aptuveni sešus gadus – tās pirmie aizmetņi tapuši jau 1888. gadā, kad noslēdzošie darbi ritējuši pie Pirmās simfonijas “Titāns” fināla. Otrajai simfonijai ir piecdaļu uzbūve, no kurām pirmā un pēdējā ir izvērstākās. Otrā un trešā daļa – dažāda rakstura ländleri. Ceturtajā daļā orķestrim pievienojas mecosoprāns, savukārt finālā – arī soprāna solobalss un koris. Pēc komponista teiktā, Otrās simfonijas pirmā daļa ataino Pirmās simfonijas galvenā tēla bērū procesiju, kura nāve veicinājusi pievēršanos nokaitētiem

eksistenciāliem jautājumiem: “Kas ir dzīve un kas – nāve? Vai mēs turpināsim dzīvot mūžībā? Vai mūsu dzīvei un nāvei ir nozīme?” Šeit Mälers atbildes meklē kristietības postulētajās idejās (jāpiemin, ka 1897. gadā komponists no jūdaisma pāriet katolīcībā – nereti to uzskata par formalitāti, kas saistīta ar plaši augošo antisemitismu). Otrajā daļā skan viegls un smalks ländleris, kas dramaturģiskajā attīstībā ienes spēju kontrastu. Savukārt simfonijas trešās daļas ländlerā izmantota saturiski naivās un groteskās dziesmas “Padujas Svētā Antonija sprediķis zivīm” pārlikums orķestrim (no tautasdziesas krājuma “Zēna brīnumrags”). Ceturtā daļa darbojas kā simfonijas cikla liriskā kulminācija, kur mecosoprāna partijā izskan dziesma “Ak, sātā rozīt” no Mälera vokālā cikla “Zēna brīnumrags”. Savukārt daļas nosaukums “Pirmgaisma” vedina domāt par gara mūžīgās dzīves ideju, kas apliecinājumu gūst simfonijas finālā.

Fināls ienāk ar asiem akordiem, pārtraucot ceturtās daļas apceri. Drīz vien tos nomaina tāli mežragu saucieni, savukārt fināla pamattēmā vijas intonatīvi radniecīgi kodoli no pirmās daļas. Vokālajās partijās skan gan pašā Mälera, gan Frīdriha Klopštoka rindas, kas apliecina augšāmcelšanās ideju. Klopštoka dziesmas rindas korālfaktūrā Mälers pirmo reizi dzird 1894. gadā izcilā diriģenta Hansa fon Bīlova bērū procesijā un drīz vien tās kļūst par nozīmīgu monumentālā opusa fināla materiālu. Simfonijas pirmatskaņojums norisinājās 1895. gada 13. decembrī Berlīnē.

**MATHILDE WESENDONCK'S
POEMS IN RICHARD WAGNER'S
WESENDONCK LIEDER**

DER ENGEL

In der Kindheit frühen Tagen
Hört ich oft von Engeln sagen,
Die des Himmels hehre Wonne
Tauschen mit der Erden Sonne,

Daß, wo bang ein Herz in Sorgen
Schmachtet vor der Welt verborgen,
Daß, wo still es will verbluten,
Und vergehn in Tränenfluten,

Daß, wo brünstig sein Gebet
Einzig um Erlösung fleht,
Da der Engel niederschwebt,
Und es sanft gen Himmel hebt.

Ja, es stieg auch mir ein Engel nieder,
Und auf leuchtendem Gefieder
Führt er, ferne jedem Schmerz,
Meinen Geist nun himmelwärts!

STEHE STILL!

Sausendes, brausendes Rad der Zeit,
Messer du der Ewigkeit;
Leuchtende Sphären im weiten All,
Die ihr umringt den Weltenball;
Urewige Schöpfung, halte doch ein,
Genug des Werdens, laß mich sein!

Halte an dich, zeugende Kraft,
Urgedanke, der ewig schafft!
Hemmet den Atem, stilltet den Drang,
Schweiget nur eine Sekunde lang!

**RIHARDA VÄGNERA DZIESMU CIKLĀ
IZMANTOTIE MATILDES VĒZENDONKAS
DZEJOLI**

"EŅĢELIS"

Jau agrinās bērnu dienās
Dzirdēju piesaucam eņģelus,
Kas debesu svētlaimību
Gatavi mīt pret sauli zemes virsū.

Un, kad vien sirdī samilst bailes
Un ilgas, kas pasaulei slēptas,
Kad tā grib klusībā noasiņot
Un aizplūst asaru strautā;

Kad dedzīga lūgšana
Kliegšus klie dz pēc atpestīšanas,
Atlido eņģelis,
Lai viegli to aiznestu debesīs.

Jā, eņģelis nācis pie manis
Un, vēzedams mirdzošos spārnus,
Tas aiznes jo tālu no sāpēm
Uz debesīm dvēseli manu.

"PALIEC KLUSU!"

Laika rats ribēdams griežas,
Tu esi mūžības mērs;
Visuma plašumos spožas viz sfēras,
Un tu, kas ieskauj pasauli,
Mūžīgais radītāj, stāj!
Gana visa, kas dzen uz priekšu,
Jel stājies!

Lai aprimst radošie spēki,
Un pirmatnējs gars, ko tu baro
Bez mitas!

Schwellende Pulse, fesselt den Schlag;
Ende, des Wollens ew'ger Tag!
Daß in selig süßem Vergessen
Ich mög alle Wonnen ermessen!

Wenn Aug' in Auge wonnig trinken,
Seele ganz in Seele versinken;
Wesen in Wesen sich wiederfindet,
Und alles Hoffens Ende sich kündet,
Die Lippe verstummt in staunendem Schweigen,
Keinen Wunsch mehr will das Innre zeugen:
Erkennt der Mensch des Ew'gen Spur,
Und löst dein Rätsel, heil'ge Natur!

IM TREIBHAUS

Hochgewölbte Blätterkronen,
Baldachine von Smaragd,
Kinder ihr aus fernen Zonen,
Saget mir, warum ihr klagt?

Schweigend neiget ihr die Zweige,
Malet Zeichen in die Luft,
Und der Leiden stummer Zeuge
Steiget aufwärts, süßer Duft.

Weit in sehndem Verlangen
Breitet ihr die Arme aus,
Und umschlinget wahnbefangen
Öder Leere nicht'gen Graus.

Wohl, ich weiß es, arme Pflanze;
Ein Geschicke teilen wir,
Ob umstrahlt von Licht und Glanze,
Unsre Heimat ist nicht hier!

Und wie froh die Sonne scheidet
Von des Tages leerem Schein,

Tu gausini elpu, tomēr
Paslepšus gribi izlūgties vēl mirkli!
Sirds joņo, bet valdies!
Nu visam gals – ak, vēlmu pastardiena! –
Kad saldā svētlaimē un aizmirstībā
To svētlaimi es spēju izmērot.

Kad acis atdzeras, svētlaimē saskatījušās,
Un dvēs'les viena otrā remdējas;
Kad viena daba otrā atrod sevi,
Un abas atrod to, ko cerējušas,
Kad lūpas pārsteigumā notirpst mēmas
Un sirds vairs negrib it neko,
Tad cilvēks apjauš īsto Mūžību,
Jo tevi atminējies, svētā Daba!

“ORANŽĒRIJĀ”

Lapotņu velles,
Smaragda baldahīns.
Jūs, tālzemju bērni,
Ko gaužaties?

Klusas zaru rokas
Velk zīmes pret debesīm,
Un mēmās moka
Izverd saldā smaržā.

Kaislīgās ilgās
Jūs plešat rokas
Un neprāta dziņā
Skaujat pamestu, melnu, baisu tukšumu.

Es saprotu visu, nabaga augi,
Jo likten's mums viens.
Lai cik daudz te gaismas un spozmes,
Mājas mums citur!

Un saule te noriet ar prieku,
Lai šķirtos no dienas tukšības,

Hüllet der, der wahrhaft leidet,
Sich in Schweigens Dunkel ein.

Stille wird's, ein säuselnd Weben
Füllet bang den dunklen Raum:
Schwere Tropfen seh ich schweben
An der Blätter grünem Saum.

SCHMERZEN

Sonne, weinest jeden Abend
Dir die schönen Augen rot,
Wenn im Meeresspiegel badend
Dich erreicht der frühe Tod;

Doch erstehst in alter Pracht,
Glorie der düstren Welt,
Du am Morgen neu erwacht,
Wie ein stolzer Siegesheld!

Ach, wie sollte ich da klagen,
Wie, mein Herz, so schwer dich sehn,
Muß die Sonne selbst verzagen,
Muß die Sonne untergehn?

Und gebietet Tod nur Leben,
Geben Schmerzen Wonne nur:
O wie dank ich, daß gegeben
Solche Schmerzen mir Natur!

TRÄUME

Sag, welch wunderbare Träume
Halten meinen Sinn umfängen,
Daß sie nicht wie leere Schäume
Sind in ödes Nichts vergangen?

Träume, die in jeder Stunde,
Jedem Tage schöner blühn,

Un aizsedzas neredzama, lai ciestu
Klusuma tumsā.

Tā noklust, un čukstieniem
Istaba pieskrien pilna:
Redzu smagas lāses trīsam
Lapu zaļmalās.

“SĀPES”

Saule, ik vakaru tavas asaras
Liek apsarkt skaistules acīm,
Kad, izpeldējusies pašas atspulgā jūrā,
Tu aizej nelaikā.

Tomēr tu austi visā godībā
Kā drūmās pasaules rota,
Kas ik rītu ceļas
Kā lepns, neuzvarams herojs!

Ak, ko te gausties!
Sirds, tu kamdēļ man tik smaga?
Ko saule nedomā pat izsamist,
Kad pienākas tai laisties rietēt?

Un ja ir tikai Nāve, kas dod ceļu Dzīvei,
Un sāpes paver ceļu svētlaimei,
Ak, paldies lielākais no sirds,
Ka Daba devusi man tādas mokas!

“SAPŅI”

Saki, kas tie par brīnumsapņiem,
Ar ko nokaujos
Un kas neizčākst kā jūras putas,
Nezūd nebūtībā?

Sapņi, kas ar katru stundu,
Ar katru dienu uzzied skaistāki

Und mit ihrer Himmelskunde
Selig durchs Gemüte ziehn!

Träume, die wie hehre Strahlen
In die Seele sich versenken,
Dort ein ewig Bild zu malen:
Allvergessen, Eingedenken!

Träume, wie wenn Frühlingssonne
Aus dem Schnee die Blüten küßt,
Daß zu nie geahnter Wonne
Sie der neue Tag begrüßt,

Daß sie wachsen, daß sie blühen,
Träumend spenden ihren Duft,
Sanft an deiner Brust verglühn,
Und dann sinken in die Gruft.

Un tik debešķīgi
Apdzīvo manu dvēseli!

Sapņi, kas kā svētgaismas stari
Ietiecas manā sirdī
Un iegravē tur tēlu uz mūžīgo palikšanu:
Piedod visiem un domā uz to Vienu!

Sapņi, kad pavasara saule
Noskūpst ziedus no sniega,
Lai tie, izbrīna aizgrābti,
Sveic jaunu dienu,

Lai zēl, lai zied
Un sapņo, smaržo.
Šie sapņi liegi viz un gaist, un zūd no mīņas,
Un iesligst tur, kur kaps.

Matildes Vēzendonkas dzejoļus
latviski atdzejojusi Ieva KOLMANE

TEXTS USED IN GUSTAV MAHLER'S SECOND SYMPHONY

IV.

O Röschen rot!
Der Mensch liegt in größter Not!
Der Mensch liegt in größter Pein!
Je lieber möchte' ich im Himmel sein.
Je lieber möchte' ich im Himmel sein!
Da kam ich auf einen breiten Weg:
Da kam ein Engelein und wollt' mich abweisen.
Ach nein! Ich ließ mich nicht abweisen!
Ich bin von Gott und will wieder zu Gott!
Der liebe Gott wird mir ein Lichtchen geben,
wird leuchten mir bis in das ewig selig Leben!

Des Knaben Wunderhorn

GUSTAVA MĀLERA OTRAJĀ SIMFONIJĀ IZMANTOTIE TEKSTI

IV.

Ak, sārtο rozīt!
Cilvēks cieš dziļu trūkumu!
Cilvēks cieš dziļas sāpes!
Es labāk gribētu būt debesis.
Es labāk gribētu būt debesis!
Es nonācu uz platā pazušanas ceļā
Tur nāca eņģelītis un gribēja vest mani citur.
Ak, nē! Es neļāvu novērst sevi no šī ceļa!
Esmu Dieva radīts, un pie Dieva es atkal gribu!
Mīļais Dievs dāvās man gaismiņu,
Kas izgaismos manu ceļu uz mūžīgo, svētlaimīgo dzīvi!

No vācu tautasdziesmu krājuma
"Zēna brīnumrags"

V.

Aufersteh'n, ja aufersteh'n wirst du,
Mein Staub, nach kurzer Ruh!
Unsterblich Leben
Wird der dich rief dir geben.
Wieder aufzublüh'n wirst du gesät!
Der Herr der Ernte geht
Und sammelt Garben
Uns ein, die starben.

O glaube, mein Herz, o glaube:
Es geht dir nichts verloren!
Dein ist, was du gesehnt!
Dein, was du geliebt, Was du gestritten!
O glaube:
Du wardst nicht umsonst geboren!
Hast nicht umsonst gelebt, gelitten!

Was entstanden ist, das muß vergehen!
Was vergangen, auferstehen!
Hör' auf zu beben!
Bereite dich zu leben!
O Schmerz! Du Alldurchdringer!
Dir bin ich entrungen!
O Tod! Du Allbezwinger!
Nun bist du bezwungen!
Mit Flügeln, die ich mir errungen,
In heißem Liebesstreben,
Werd' ich entschweben
Zum Licht, zu dem kein Aug' gedrunken!
Mit Flügeln, die ich mir errungen,
werd' ich entchweben
Sterben werd' ich, um zu leben!
Aufersteh'n, ja aufersteh'n wirst du,
Mein Herz, in einem Nu!
Was du geschlagen,
Zu Gott wird es dich tragen!

Friedrich KLOPSTOCK,
Gustav MAHLER

V.

Celsieties, jā, jūs augšām celsieties,
Mani puteklji, pēc īsas atpūtas!
Mūžīgā dzīvība dāvāta tev
No Viņa, kurš tevi aicinājis.
Lai atkal uzdziedētu, tu esi dēstīts!
Tas Kungs pēc ražas nāk
Un savāc kūļus
Savāc mūs, kas esam miruši.

Ak, tici mana sirds, ak, tici!
Neko tu nezaudēsi!
Viss ir tavs, ko vēlējies!
Tavs, ko mīlēji, Par ko cīnījies!
Ak, tici:
Ne velti esi piedzimis!
Ne velti esi dzīvojis, ne velti cietis!

Tas, kas radīts, tam jāiznīkst!
Tas, kas gājis bojā, tas augšāmcelsies no jauna!
Nedrebī vairs bailēs!
Gatavojies dzīvot!
Ak, sāpes! Jūs, visu caurstrāvojošās!
No jums es esmu atbrīvots!
Ak, nāve visvarenā!
Beidzot tu uzveikta!
Ar spārnēm, ko ieguvu
Karstajās mīlas alkās,
Es lidošu
Uz to gaismu, ko neviens vēl nav skatījis!
Ar spārnēm, ko ieguvu,
Es laidīšos
Es miršu, lai dzīvotu!
Celsies, jā, tu augšām celsies,
Mana sirds, vienā mirklī!
Tava uzvara
Tevi nesīs pie Dieva!

Frīdrihs KLOPŠTOKS,
Gustavs MÄLERS

MŪZIKA

ELĪNA GARANČA ir viena no pasaules izcilākajām mecosoprāna balsīm – dziedātāja, kuras starptautiskā karjera zeļ jau vairākas desmitgades. Rīgā dzimusī māksliniece regulāri uzstājas pasaules prestižākajos operteātros, tostarp Metropoles operā Ņujorkā, Vīnes Valsts operā, Koventgārdena operā, Bavārijas Valsts operā, Berlīnes Valsts operā un Zalcburgas festivālā.

Plašajā repertuārā īpašu vietu ieņem Karmena, kas kļuvusi par vienu no viņas spožākajām lomām. Laikraksts *The New York Times* Elinu Garanču nodēvējis par "izcilāko Karmenu pēdējo 25 gadu laikā".

Starp jaunākajiem mākslinieces panākumiem ir Gustava Mālera *Rikerta dziesmu* atskaņojums Lucernas festivālā atklāšanas koncertā kopā ar Lucernas festivāla orķestri un diriģentu Rikardo Šaiji, kā arī triumfālā atgriešanās Baireitas festivālā Kundri lomā Riharda Vāgnera operā *Parsifāls*.

2026./27. gada sezonas operas spilgtākie notikumi ietver atgriešanos Ņujorkas Metropoles operā un Bavārijas Valsts operā, kur Elīna Garanča atveidos Kundri, kā arī atgriešanos Vīnes Valsts operā, kur viņa dziedās princeses Bujonas hercogienes lomu Čilea operā "Adriana Lekuvrēra".

Garanča koncertuzvedumos atveidos Judīti Bartoka operā "Hercoga Zilbārža pils" Londonas Karaliskajā operā, kā arī kopā ar "Minhenes filharmonikiem" Minhenē un Bādenbādenē un ar Montekarlo filharmonisko orķestri

Montekarlo un Parīzes *Théâtre des Champs-Élysées*.

Garanča kopā ar Vīnes filharmonikiem un diriģentu Janniku Nezē-Segēnu dosies koncertturnejā Vinē un ASV, atskaņojot Mālera Otro simfoniju. Viņa dziedās Mālera *Rückert-Lieder* un Berga *Sieben frühe Lieder* festivālā *Maggio Musicale Fiorentino*, kā arī dosies galā koncertu turnejā pa Japānu diriģenta Karella Marka Šišona vadībā.

Kopš 2005. gada Elīna Garanča ir ekskluzīva ierakstu kompānijas *Deutsche Grammophon* māksliniece, un šajā laikā izdoti deviņi viņas soloalbumi, no kuriem *Romantique* un *Meditation* saņēmuši *ECHO Klassik* balvu. Viņas jaunākais albums *When Night Falls* (2024) atklāj nakts daudzveidīgās noskaņas un vienlaikus godina dziedātājas latviešu mūzikas saknes. Par izcilu ieguldījumu opermākslā Vīnes Valsts opera viņai piešķirusi goda titulu *Kammersängerin*. Elīna Garanča joprojām ir viena no pieprasītākajām operdziedātājām pasaulē, regulāri uzstājoties operizrādēs, koncertos, kameramūzikas vakaros un nozīmīgākajos starptautiskajos festivālos.

LIENE KINČA ir latviešu dramatiskais soprāns, kas guvusi starptautisku atzinību ar izcilām Verdi, Pučīni un Vāgnera opervaroņu interpretācijām. Viņa uzstājusies tādos ievērojamajos operteātros kā *Teatro La Fenice* Venēcijā, *Theater an der Wien*, Ženēvas Lielajā teātrī, Leipcigas operā, Tokijas

Jaunajā Nacionālajā teātrī, Flāmu operā Antverpenē un Slovākijas Nacionālajā teātrī. Viņa ir divkārtēja Latvijas Gāzes Gada balvas operai laureāte kategorijā "Labākā soliste".

Mākslinieces repertuārā ir tādas spožas lomas kā Aīda, Toska, Abigaila, Izolde, Elizabete ("Tanhheizers"), Ziglinde, Zenta, Turandota un Liza ("Piķa dāma"), nostiprinot viņas vietu starp ievērojamākajiem mūsdienu dramatiskajiem soprāniem. Starp jaunākajiem sasniegumiem ir Izoldes loma Tokijas Jaunajā Nacionālajā teātrī, atgriešanās Ženēvas Lielajā teātrī Kalisto Bjeito iestudētajā "Hovanščinā", Turandotas izrādes Hannoveres Valsts operā.

Liene Kinča Latvijas Nacionālajā operā debitēja 2005. gadā, atveidojot Karolku Leoša Janāčeka operas "Jenūfa" iestudējumā. Dziedāšanu apguvusi pie Margaritas Gruzdevas. 2006. gadā absolvējusi Latvijas Mūzikas akadēmiju Sergeja Martinova klasē, profesionālo meistarību papildinājusi pie Irēnas Milkevičutes, Ingrīdas Kaizerfeldes, Deivida Džounsa un citiem māksliniekiem. Šobrīd Liene Kinča turpina pilnveidot vokālās prasmes pie Kirstenas Šoteldreieres.

VALSTS AKADĒMISKAIS KORIS

"LATVIJA" ir Baltijas lielākais profesionālais koris, kas regulāri uzstājas ar pasaules izcilākajiem diriģentiem un orķestriem. Kopš 1997. gada kora mākslinieciskais vadītājs un galvenais

diriģents ir Māris Sirmais. Kolektīva 60 dziedātāju muzikālā inteliģence un vokālā meistarība to padara par universālu vienību, kas spēj gan gleznot smalkas *a cappella* gleznas, gan radīt grandioza vēriena lielformāta darbus. Koris sadarbojies ar pasaules klases simfoniskajiem orķestriem un izciliem diriģentiem, uzstājoties prestižās pasaules koncertzālēs, kā arī piedalījies neskaitāmos mūzikas ierakstos. VAK "Latvija" ir vairākkārtējs Latvijas Lielās Mūzikas balvas laureāts.

KARELS MARKS ŠIŠONS

turpina sajūsmināt starptautisku publiku ar savu temperamentu, kaislību un muzikālo meistarību. Novērtējot viņa ieguldījumu mūzikā, Viņas Majestāte karaliene Elizabete II 2012. gada jūnijā apbalvoja Šišonu ar Britu Impērijas Izcilības ordeņa virsnieka titulu (OBE). Savukārt 2016. gadā viņš tika ievēlēts par Karaliskās Mūzikas akadēmijas biedru, novērtējot viņa sasniegumus profesionālajā darbībā.

2017. gada maijā Šišons tika iecelts par Grankanārijas filharmoniskā orķestra galveno diriģentu un māksliniecisko vadītāju. Šajā amatā viņa pilnvaras ir pagarinātas jau trīs reizes, viņa līgums šobrīd ir pagarināts līdz 2026./2027. gada sezonai.

Iepriekš viņš ir bijis Zārbrienes-Kaizerslauternes Vācu Radio FO galvenais diriģents (2011–2017), Latvijas Nacionālā SO galvenais diriģents un mākslinieciskais vadītājs (2009–2012),

kā arī Grācas SO galvenais diriģents
(2006–2009).

Šišons ir diriģējis tādos operamos kā
Metropolitēna opera Ņujorkā, Vīnes
Valsts opera, Berlīnes Vācu opera,
Bavārijas Valsts opera Minhenē, Romas
Teatro dell'Opera, Boloņas *Teatro
Comunale*, Madrides *Teatro Real* un
Barselonas *Gran Teatre del Liceu*, kā arī
sadarbojies ar tādiem orķestriem kā
Karaliskais *Concertgebouw* orķestris,
Londonas SO, Nīderlandes Radio FO,
Berlīnes Radio SO, "Vīnes simfonīķi",
Vīnes Radio SO, NHK Tokijas SO, Beļģijas
Nacionālais orķestris, RAI Nacionālais
orķestris un daudziem citiem.

2016. gada sākumā viņš ar lieliem
panākumiem debitēja Metropolitēna
operā, diriģējot *Madama Butterfly*.
Viena no izrādēm tika translēta
tiešraidē HD formātā 2000 kinoteātros
66 pasaules valstīs.

No 2006. līdz 2010. gadam viņš bija
ikgadējo "Ziemassvētki Vīnē" koncertu
muzikālais vadītājs. Koncerti notika Vīnes
Konzerthaus un tika pārraidīti televīzijā
miljoniem skatītāju visā pasaulē.

Šišons ir arī regulārs ierakstu
kompānijas *Deutsche Grammophon*
mākslinieks, un nesen šīs prestižās
ierakstu izdevniecības paspārnē viņš ir
ierakstījis divus kompaktdiskus.

WAGNER

Wagner married the actress Minna Planer in 1836, and they shared about 30 years of their lives in a relationship of fluctuating intensity. It was a tempestuous and volatile wedlock: they travelled together, shared the burden of ideas and bills, split up, and reunited. In 1857, Minna and Richard Wagner settled down in the outskirts of Zurich in a little house, kindly granted to their family by Otto Wesendonck, a rich silk merchant and patron of the arts. Before long, Wagner got involved with Mathilde Wesendonck (1828-1902), the wife of his sponsor. During with affair, Wagner wrote his opera *Tristan und Isolde*, the very quintessence of love; in addition, he composed the so-called *Wesendonck Lieder*, a cycle of five songs with Mathilde's poems. Both works share not only the same mood, but also a few common musical ideas.

Having completed the *Wesendonck Lieder*, Richard Wagner wrote to Mathilde, modest, as usual: "These songs are by far my best compositions, and you would not be the one to cast aside anything I have created."

Setting aside the composer's self-assurance, one might agree: this song cycle constitutes a unique universe of love, offering a wealth of insight into its creators to anyone willing to take the time to read the poems and listen to the music. The ending of the love story is rather commonplace: Minna discovered a letter from Mathilde, and the Wagner family moved to a new residence. Yet this did not

mark the end of the disintegration of the marriage, and Wagner's extramarital entanglements continued.

To some extent, the cycle served as a sketch for *Tristan und Isolde*. Clear thematic parallels can be heard between the song *In the Greenhouse* (*Im Treibhaus*) and the Prelude to the third act of the opera, as well as between the song *Dreams* (*Träume*) and the great love duet of the second act.

Mathilde Wesendonck was not a figure who exerted a particularly significant influence on German literature, but she was certainly a prolific writer. She authored half a dozen plays, along with a considerable number of poems and short stories, enough to fill several published collections.

Virtually every respectable source on music history notes that it remains uncertain just how far Wagner's relationship with Mathilde progressed. What is known, however, is that upon leaving Zurich, Minna wrote Mathilde a note in which she openly accused the esteemed poet of destroying her marriage. Equally telling is the fact that Wagner himself set aside work on *Der Ring des Nibelungen* for twelve years in order to compose *Tristan und Isolde* instead.

MAHLER

Gustav Mahler is one of the preeminent conductors of his era, leading numerous opera houses (from Prague and Budapest to Hamburg and Vienna) and gracing the podiums with the world's greatest orchestras. He equally distinguishes himself as a prolific composer, most notably in two genres, crafting nine symphonies (with a tenth left unfinished) and a substantial collection of songs, including the monumental vocal opus *Das Lied von der Erde* and an early string quartet.

In the words of musicologist Inga Žilinska: "Mahler's songs serve as the composer's introspective diary, while his symphonies stand as vast, epic narratives and oratorical discourses dedicated to the entire humanity." Indeed, Mahler is at the epicentre of the political turmoil in Europe, inevitably reflected by his oeuvre and positioning him as both the last Romantic luminary and a herald of 20th-century musical thought.

Regarding his most representative genre, Mahler has said that "to write a symphony means to construct a world". Consequently, his cycle of nine complete symphonies unfolds as a sprawling musical universe, brimming with aspirations for spiritual ideals, humanistic ideas, excitement, passion, lyricism, naivety, and idyllic sentiments, but also suffering, bitter irony, and the grotesque. These clashing opposites provide poignant, sometimes transcendental revelations and constant spiritual evolution.

Mahler dedicates approximately six years to crafting his Second Symphony, which starts to germinate back in 1888, corresponding to work on the finale of his First Symphony *Titan*. The Second is structured across five movements, with the first and last one being the most extensive. The second and third movements comprise various Ländler dances, while the fourth movement introduces a mezzo-soprano soloist and the finale, a soprano soloist and chorus. According to Mahler, the symphony's opening movement portrays the funeral procession of the First Symphony's protagonist, whose passing triggers intense existential questions: "What is life and what is death? Will we live on eternally? Do our life and death have a meaning?" Here, Mahler seeks answers in Christian ideas, a pursuit underlined by his conversion from Judaism to Catholicism in 1897 and often regarded as a response to pervasive anti-Semitic sentiments of the time. The second movement unfolds as a delicate and nuanced Ländler in stark contrast with the symphony's overall dramatic trajectory. Meanwhile, the third movement employs a Ländler-like orchestral arrangement of *Des Antonius von Padua Fischpredigt* (St. Anthony of Padua Preaching to the Fish), a naïve and grotesque folk song found in *Des Knaben Wunderhorn* collection of folk poetry. The fourth movement serves as the lyrical zenith of the symphony, featuring the mezzo-soprano's rendition of *O Röschen rot!* from Mahler's song cycle *Des Knaben Wunderhorn*. Titled *Urlicht* (Primal Light),

MUSICIANS

this movement evokes the eternal essence of the spirit, a theme further affirmed in the symphony's grand finale. The concluding movement bursts forth with incisive chords, abruptly breaking the reflection of the fourth movement. These chords swiftly yield to distant horn calls, with the finale's principal theme interweaving motifs from the opening movement. The vocal sections resonate with verses by Mahler and Friedrich Klopstock, underscoring the theme of resurrection. After hearing Klopstock's poignant verses at the funeral of the esteemed conductor Hans von Bülow in 1894, Mahler gives them significant prominence in the chorus of the work's culmination. The Second Symphony premieres in Berlin on 13 December 1895.

ELĪNA GARANČA is one of the world's most outstanding mezzo-sopranos, a singer whose international career has flourished for several decades. Born in Riga, she regularly appears at the world's most prestigious opera houses, including the Metropolitan Opera in New York, the Vienna State Opera, the Royal Opera House Covent Garden, the Bavarian State Opera, the Berlin State Opera, and the Salzburg Festival.

A special place in her extensive repertoire is reserved for *Carmen*, which has become one of her signature roles. *The New York Times* has described Elīna Garanča as "the finest Carmen of the past 25 years."

Among her most recent achievements are a performance of Gustav Mahler's *Rückert-Lieder* at the opening concert of the Lucerne Festival with the Lucerne Festival Orchestra conducted by Riccardo Chailly, as well as her triumphant return to the Bayreuth Festival as Kundry in Richard Wagner's *Parsifal*, a portrayal for which *Süddeutsche Zeitung* hailed her as "the Kundry of our time."

Operatic highlights of the 2026/27 season include returns to the Metropolitan Opera in New York and the Bavarian State Opera as Kundry, as well as a return to the Vienna State Opera as the Princess de Bouillon in Cilea's *Adriana Lecouvreur*.

Garanča will perform the role of Judith in concert performances of Bartók's

Bluebeard's Castle at the Royal Opera House in London, as well as with the Munich Philharmonic in Munich and Baden-Baden, and with the Monte-Carlo Philharmonic Orchestra in Monte Carlo and at the *Théâtre des Champs-Élysées* in Paris.

Together with the Vienna Philharmonic and conductor Yannick Nézet-Séguin, Garanča will embark on a concert tour of Vienna and the United States, performing Mahler's Symphony No. 2. She will also perform Mahler's *Rückert-Lieder* and Berg's *Sieben frühe Lieder* at the *Maggio Musicale Fiorentino* festival, and undertake a gala concert tour of Japan under the baton of Karel Mark Chichon.

Since 2005, Elīna Garanča has been an exclusive artist of *Deutsche Grammophon*. During this period, nine solo albums have been released, including *Romantique* and *Meditation*, both of which received the *ECHO Klassik* Award. Her latest album, *When Night Falls* (2024), explores the many moods of the night while paying tribute to her Latvian musical roots.

In recognition of her outstanding contribution to the art of opera, the Vienna State Opera awarded her the honorary title of *Kammersängerin*. Elīna Garanča remains one of the most sought-after opera singers in the world, appearing regularly in opera productions, concerts, chamber music recitals, and major international festivals.

LIENE KINČA is a Latvian dramatic soprano who has earned international acclaim for her outstanding interpretations of Verdi, Puccini and Wagner heroines. She has performed at such renowned opera houses as *Teatro La Fenice*, the *Theater an der Wien*, the *Grand Théâtre de Genève*, Leipzig Opera, the New National Theatre Tokyo, the Flemish Opera in Antwerp, and the Slovak National Theatre. She is a two-time recipient of the Latvian Gas Annual Opera Award in the category of *Best Soloist*.

Her repertoire includes such distinguished roles as Aida, Tosca, Abigaille, Isolde, Elisabeth (*Tannhäuser*), Sieglinde, Senta, Turandot and Lisa (*The Queen of Spades*), establishing her as one of the leading dramatic sopranos of her generation. Among her recent achievements are her portrayal of Isolde at the New National Theatre Tokyo, her return to the *Grand Théâtre de Genève* in Calixto Bieito's production of *Khovanshchina*, performances of *Turandot* at the Hanover State Opera.

Liene Kinča made her debut at the Latvian National Opera in 2005 as Karolka in Leoš Janáček's *Jenůfa*. She studied singing with Margarita Gruzdeva and graduated from the Latvian Academy of Music in 2006, where she studied in the class of Sergejs Martinovs. She further refined her artistic skills with Irena Milkevičiūtė, Ingrid Kaiserfeld, David Jones and other distinguished teachers.

Currently, Liene Kinča continues to develop her vocal artistry under the guidance of Kirsten Schötteldreier.

THE STATE CHOIR LATVIJA

is the largest professional choir in the Baltic States, and it is regularly in demand on the concert programmes of the world's leading orchestras and conductors. Since 1997, the Artistic Director and Chief Conductor of the choir has been Māris Sirmāis. The 60 members of the State Choir LATVIJA are renowned for their musical intelligence and vocal skill, making the choir a unique instrument capable of performing everything from subtle *a cappella* pieces to large vocal-symphonic masterworks. The State Choir LATVIJA has collaborated with world-renowned symphony orchestras and outstanding conductors, performing at the world's greatest concert halls, as well as participated in numerous recording projects. The State Choir LATVIJA is a multiple winner of the Great Music Award.

KAREL MARK CHICHON continues to thrill international audiences with his temperament, passion and musicianship. In recognition to his services to music, Her Majesty Queen Elizabeth II of England made Chichon an Officer of the Most Excellent Order of the British Empire (OBE) in June 2012. In 2016 he was elected a Fellow of the Royal Academy of Music in

recognition of his achievements within the profession.

In May 2017 Chichon was appointed Chief Conductor and Artistic Director of the Orquesta Filarmónica de Gran Canaria, a position in which he has been renewed three times until the 2026-2027 season.

His previous positions include Chief Conductor of the Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern (2011-2017), Chief Conductor & Artistic Director of the Latvian National SO (2009-2012), and Chief Conductor of the Graz SO (2006-2009).

Chichon conducts at the Metropolitan Oper, Wiener Staatsoper, Deutsche Oper Berlin, Bayerisches Staatsoper Munich, Teatro dell'Opera di Roma, Teatro Comunale di Bologna, Teatro Real Madrid, Gran Teatre del Liceu Barcelona and with orchestras such as the Royal Concertgebouw Orchestra, London SO, Netherlands Radio Filharmonisch Orkest, Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin, Wiener Symphoniker, Radio-Symphonieorchester Wien, NHK SO Tokyo, Orchestre National de Belgique, Sinfonica Nazionale della RAI, among others.

In early 2016 he made a highly acclaimed debut at the Metropolitan Opera with *Madama Butterfly*, which included one broadcast live on HD in 2,000 cinemas in 66 countries throughout the world.

From 2006 to 2010 he was Music Director of the *Christmas in Vienna* concerts held yearly at the Konzerthaus and broadcast on Television to millions of viewers all over the world.

He is also a regular Deutsche Grammophon recording artist, having recently recorded two CDs for the renowned record label.

TUVĀKIE KONCERTI

Piektdien, 30. oktobrī, plkst. 12.00 un 19.00 Rīgas Kongresu namā

SIMFONISKAIS HITS AR GORAN GORA. LNSO UN BŪŪ PROVOCĒ

Stāstnieks **GORAN GORA**
Režisors **ROBERTS RUBĪNS**
Dramaturgs **JĀNIS JONEVS**
Mākslinieks **KRIŠS SALMANIS**
Animators **PAULS POIKĀNS**
Reperis **EDAVĀRDI**
Māksliniece **BŪŪ**
Īpašais viesis **KRISTIANS BREKTE**
Diriģents **ARTŪRS OSKARS MITREVICS**

PROGRAMMĀ:

Džona KEIDŽA, **Riharda ŠTRAUSA**, **Dmitrija ŠOSTAKOVIČA** mūzika
un **BŪŪ** dziesmas Edgara Čiruļa aranžijās

Piektdien, 6. novembrī, plkst. 19.00 Rīgas Kongresu namā

Sestdien, 7. novembrī, plkst. 17.00 koncertzālē "Latvija"

LNSO, IBĒRS, BARTOKS UN ITĀĻI

TOMMĀZO PRATOLA (*Tommaso Pratola*) – flauta
Diriģents **MIKĒLE GAMBA** (*Michele Gamba*)

PROGRAMMĀ:

Žaks IBĒRS Koncerts flautai un orķestrim
Otorino RESPIGI "Senas dejas un ārijas"
Bēla BARTOKS Koncerts orķestrim

Sestdien, 14. novembrī, plkst. 11.00 un 14.00 Rīgas Kongresu namā

LENESONS UN LATVIJA

ANASTASIJA DŽORDŽEVIČA, **AGRIS NĀTRE**, **ARTŪRS PUTNIŅŠ** – aktieri
Režisore **PAULA PĻAVNIECE**
Dramaturgs **KLĀVŠ MELLIS**
Māksliniece **JUSTĪNE JASJUKEVIČA**
Diriģents **ARTŪRS PLAUDIS**

PROGRAMMĀ:

JURJĀNU Andreja, **Jāzepa VĪTOLA**, **Ādolfa SKULTES**, **Romualda KALSONA**, **Romualda GRĪNBLATA**,
Imanta KALNIŅA, **Jāņa ĶEPIŠA**, **Tāļivalda ĶENIŅA**, **Pētera PLAKIDA** mūzika



PIESAKIES
LNSO JAUNUMIEM

LNSO ŠOVAKAR | LNSO TONIGHT

Koncertmeistara p.i. | Acting Concertmaster

Daniils Bulajevs

Pirmās vijoles | I violins

Aleksejs Bahirs, Sandis Šteinbergs, Indulis Cintiņš,
Vizma Laura Agloniete, Inese Štrāle, Oskars Siliņš,
Liene Neija-Kalniņa, Margarita Ogibalova,
Konstantīns Paturskis, Terēze Ziberte-Iļaba,
Aija Frišenfelde, Jevgenija Otroško, Elena Petceвич,
Anna Ianovskaia, Pāvels Noskovs

Otrās vijoles | II violins

Andrejs Jegorovs, Agnese Stalidzāne, Arvids Zvagulis,
Beāte Račko, Ilze Pence, Tatjana Ostrovska,
Emilija Bukša, Liene Briede, Raimonds Melderis,
Anete Liberte, Agnese Kanniņa, Marta Jurjāne,
Undine Cercina, Darja Kuzma

Alti | Violas

Pēteris Trasuns, Ināra Brīnuma, Arigo Štrāls (*paldies par 45
darba gadiem un ieguldījumu LNSO izaugsmei!*),
Katrīna Krašauska-Krauze, Tatjana Ļebedeva,
Jevgenija Gorbunova, Zane Dziesma, Lauma Visendorfa,
Līvija Bukša, Klinta Kluce, Inga Ozoliņa, Einārs Roževics

Čelli | Cellos

Diana Ozoliņa, Guna Šnē, Dace Zālīte-Zilberte,
Mareta Prikule, Jānis Rinkulis, Zane Guļāne, Ainārs
Paukšēns, Mārtiņš Turss, Emma Bandeniece, Anna Katrīna
Paukšēna

Kontrabasi | Double basses

Oskars Bokanovs, Raivo Ozols, Ivars Ozols,
Viktors Stankevičs, Alise Broka, Gustavs Voldemārs Vilsons,
Undine Berga, Aija Freija

Flautas | Flutes

Maija Zandberga, Ilze Urbāne, Anete Toča, Terēza Tirmane

! Orķestra sastāvā iespējamās izmaiņas
The orchestra lineup is subject to change

Obojas | Oboes

Mārtiņš Dovmanis, Pauls Kristaps Reinis,
Katrīna Grantiņa, Anastasija Januševska

Klarnetes | Clarinets

Mārtiņš Circenis, Alise Gavare, Mareks Pinta,
Sigurds Lallo, Katrīna Eliza Krastiņa

Fagoti | Bassoons

Jānis Semjonovs, Elza Rubene,
Aleksandrs Žiguļičs, Katrīne Ivanova

Mežragi | Horns

Artūrs Sults, Māris Evelons, Kalvis Etkins,
Mikus Runka, Renārs Šteinbergs,
Klever Felicio Sobrinho, Guntis Kronītis,
Mārcis Kalniņš, Daniels Sabanskis, Artūrs Krūmiņš

Trompetes | Trumpets

Jens Emil Holm, Bruno Ančāns, Jānis Frīdenfelds,
Kasper Knudsen, Reinis Losbers, Edgars Bārzdiņš,
Mārtiņš Zujs, Kristians Kalva, Andris Ābelīte, Gatis
Gorkuša

Tromboni | Trombones

Kaspars Majors, Artūrs Hrustaļovs,
Artūrs Bērziņš, Laura Muceniece

Tuba | Tuba

William Louis Druiett

Sitaminstrumenti | Percussion

Edgars Vaivods, Elīna Endzele, Mikus Bāliņš, Elīss
Balceris, Edvards Paulis Muzikants,
Artis Tračums, Māris Zilmanis, Karīna Mazūra

Arfas | Harps

Ieva Šablovskā, Elizabete Gulbe

Ērģeles | Organ

Jānis Peļše